

Vec

Podnet na ochranu ľudských práv - odpoveď

V nadväznosti na Vaše podanie, ktoré bolo Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva doručené dňa 17.2.2014, Vám zasielame nasledovné stanovisko. Vo Vašom podnete namietate porušenie zásady rovnakého zaobchádzania postupom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín pri výkone kolízneho opatrovníctva Vášho maloletého syna (ďalej len „úrad práce“). K porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania zo strany úradu práce malo dôjsť vo vzťahu k Vám odmietnutím sprístupniť spisovú dokumentáciu maloletého dieťaťa, ktorú úrad práce vedie ako kolízny opatrovník maloletého.

Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“) upravuje predpoklady, pri ktorých splnení možno považovať konanie, opomenutie, iné správanie alebo prejavy za možné porušenie zásady rovnakého zaobchádzania. Podľa ustanovení § 2 ods. 1, § 2a ods. 1 a § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona sa za znaky diskriminácie považujú dôvod, forma a oblasť, v ktorej malo ku diskriminácii dôjsť. Uvedené znaky musia byť splnené kumulatívne, t.j. musia existovať v rovnakom čase súčasne. Ďalším nevyhnutným predpokladom je, aby sa posúdilo namietané konanie vo vzťahu k dotknutej osobe aj z hľadiska rozdielneho zaobchádzania s dotknutou osobou v porovnaní s inou osobou alebo skupinou osôb, ktoré sa nachádzajú v rovnakej alebo v porovnateľnej situácii. Tento porovnateľný stav musí existovať súčasne popri uvedených znakoch diskriminácie.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny vydalo za účelom jednotného spôsobu výkonu funkcie kolízneho opatrovníka a súvisiacich opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately metodický pokyn č. 4 – 2/2012 (interná norma č. IN – 014/2012). Tento vnútorný predpis je platný a záväzný pre všetkých zamestnancov úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Podľa bodu 1.6 tohto vnútorného predpisu („Sprístupňovanie informácií zo spisovej dokumentácie dieťaťa vedenej na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny“) sa v čase vykonávania funkcie kolízneho opatrovníka nesprístupňujú informácie zo spisovej dokumentácie dieťaťa vedenej kolíznym opatrovníkom účastníkom súdneho konania, ich právny zástupcom, ani ďalším fyzickým osobám, ktoré majú právny záujem o informácie a neumožňuje sa im nazerať do spisovej dokumentácie dieťaťa. Uvedený postup vychádza podľa tohto vnútorného predpisu z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o

slobode informácií) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého dôvodom obmedzenia prístupu k informáciám je to, že sa predmetná informácia týka prebiehajúcej rozhodovacej činnosti súdu. Takéto nesprístupňovanie je potom časovo obmedzené len na priebeh súdneho konania. Právo nazerať do spisovej dokumentácie je potom možné uplatniť v rámci súdneho konania na príslušnom súde, ktorý konanie vedie.

Na základe uvedeného možno predpokladať, že Vami namietané konanie úradu práce vychádza z predpísaného postupu, ktorý sú všetci jeho zamestnanci povinní dodržiavať vo vzťahu ku všetkým osobám v rovnakej alebo obdobnej situácii. Nie je preto možné konštatovať, že v prípade Vami namietaného konania zo strany úradu práce došlo k naplneniu znakov diskriminačného konania, a to konkrétne existencie rozdielného zaobchádzania v porovnaní s inou osobou alebo skupinou osôb, ktoré sa nachádzajú v rovnakej alebo v porovnateľnej situácii.

K Vašej námietke, že súd nezisťoval názor maloletého, je potrebné uviesť ustanovenie § 100 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd v konaní prihliadne na názor maloletého dieťaťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor. Súd pritom názor zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

V prípade, ak sa domnievate, že pri konaní alebo rozhodovaní orgánu verejnej správy (v konkrétnom prípade úradu práce) boli porušené Vaše základné práva a slobody v rozpore s právnym poriadkom alebo princípmi demokratického a právneho štátu, alebo ak vnútorný predpis vydaný orgánom verejnej správy porušuje Vaše základné práva a slobody, môžete sa obrátiť na verejného ochrancu práv.

S pozdravom

Mgr. Marian Mesároš
výkonný riaditeľ